

BISERICA SI SCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația
ARAD, STR. EMINESCU 18

Redactor:
Prof. Dr. P. Deheleanu

APARE DUMINECA

Rationes pro veritate

Motivele suficiente pentru adevăr. Ele zac la baza educației creștine. Căci unul din elementele educației îndeobște este încrederea elevului în profesorul său. Chiar atunci când e vorba de educația strict intelectuală. Și cu atât mai vârtos în educația religioasă, unde personalitatea catihetului este un generator principal de energie morală.

Elevii unui bun învățător nu pun niciodată la îndoială veracitatea afirmațiilor lui, deși ei n'au verificat pe teren și cu propria lor experiență cele spuse de îndrumătorul lor, căruia îi acordă în mod spontan tot creditul. Vârsta până la 15 ani e propice imaginației până la fantastic. E vârsta când sufletul copilului primește totul prelucrat deagata. Temeiul unei atari asimilări este încrederea. Copilul e convins că învățătorul care-i descrie un eveniment istoric, sau îi determină înălțimea unui munte, nu-l minte. Spiritul critic intervine mai târziu și cerne bagajul intelectual adunat din fragedă pruncie. Acest timp critic, care a răpît în vârtejul îndoielii atâtea victime, transformându-i în sceptici, trebuie să-l găsească pe fostul nostru elev deplin edificat în convingerile adevărilor pe care le-a primit cu desăvârșită încredere, începând dela clasa întâia primară.

Așa încât elementul: încredere are un rost însemnat în educația religioasă. În acest domeniu există mistere neajunse de rațiunea omenească, pe care elevul le acceptă în urma rațiunii suficiente că acele adevăruri supreme au fost pecetluite cu sânge de către însuși Mântuitorul și mai apoi de atâtea mii de Mucenici și Mărturisitori. „Fiecare părticică din dogmele Bisericii s'a impus prin sângele celor ce-au fost gata să-și dea viața pentru mărturisirea ei, fiind o chestiune de viață, nu o simplă speculație teoretică” (Filocalia vol. II trad. de Dr. D. Stăniloae pg. VII. Or, e lucru bine știut că pentru o minciună ni-meni nu-i înstare să se jertfească vreodată.

Dacă acum nu mai sunt timpurile să pecetluiești cu jertfa vieții învățătura creștină, totuși omulețul care te ascultă din bancă simte instinctiv dacă adevărul propovăduit de tine e pecetluit de conștiința

ta. Un propovăduitor nesincer n'are din capul locului crezare tocmai la acești elevi mici, înzestrați cu un spirit de pătruțerie necunoscut de noi vârstnicii. Adecă vorba ceea: „Qui non ardet non incendit”. Așa încât dacă dela început copilul ne acordă încrederea lui, noi catihetii trebuie să fim vrednici de acest credit moral. Una din intențiile educației religioase este a cultiva încrederea; a n'o contrazice în niciun fel; a n'o sdruncina.

Tocmai pentru a inspira elevului deplina încredere în adevărul neschimbat al învățăturii creștine, manualele noastre de Religie respectă cu strictețe textul biblic în expunere, renunțând la mai multe principii pedagogice de seamă ale școlii active, care antropomorfizează, actualizează, parafrazează și devoltă până la exagerare textul biblic. Se face această jertfă numai pentru a salvarda și menține întreagă încrederea elevului că aceea ce i se spune la Religie nu-i o poveste, ci adevăr istoric, adevăr trăit, neschimbat, divin.

Acesta a fost apoi motivul că s'a renunțat și la programa analitică și la lecțiile din cărțile de citire care denaturau în mod ușuratic adevărul biblic. Am citit, de exemplu, într'o astfel de carte că Iisus a stat răstignit până la înviere! S'a renunțat tot din aceste pricini și la povestirile morale din clasa primă, care au fost înlocuite în 1940, la noi în eparhie, cu adevărul netrecător al Scripturii. În locul poveștilor, fie ele și morale, ca Ionel și Gheorghiiță, care câteodată deveneau Pavel și Teodor, trezind un duh prematur de scepticism în inimile școlarilor se propovăduiește azi adevărul neschimbat al Istoriei biblice. Fără teama unei eventuale desmințiri. Religia nu-i poveste. Deaceea nu trebuie amestecată cu povești. Ea e un document istoric, arheologic și psihologic de nesdruncinat. Și așa trebuie să apară chiar și în fața copiilor atât de iubitori de fantastic. Chiar și istoria pentru copii poate să-și permită luxul de-a sta pe temelile de aur și nestemate ale legendei. Religia însă, nu. Pentrucă ea nu-și poate permite luxul corecțiilor și amendamentelor ulterioare. Ce s'ar face

În acest caz încrederea, dacă elevul descopere mai târziu c'a fost păcălit? Fie chiar cu un scop bun!

Începând cu clasa I-a de școală primară e bine să lămurim copiii cum stă chestia cu Moș-Nicolae, Moș-Crăciun și cu Iepurașul. Tocmai din consideren-tul amintit: pentruca elevii să nu amestece și să facă vreo legătură între adevărurile eterne ale Religiei creștine și între aceste „păcăleli cuvioase” cu care atâția părinți impietează asupra bunei credințe și a sufletului încrezător al copiilor lor. Odată legătura făcută între aceste lucruri cu totul disparate — adevăr biblic și legendă apoerifă — când copilul descopere c'a fost păcălit cu Moș Crăciun și celelalte atunci și preotul catihet e socotit în rândul păcălitorilor. Copilul își pierde încrederea în catihet, căci involuntar începe să se îndoiască și de adevărurile credinței, odată cu acele „mînc uni nevinovate”, considerându-le pe toate din domeniul legendei.

N'am înțeles niciodată pe părinți, care transpun în sarcina persoanei legendare, Moș Crăcun, mărinimia și dragostea lor pentru propriii lor fii. Cred că e mai de folos pentru strângerea legăturilor de iubire între părinți și copii, pentru cultivarea sentimentului de recunoștință filială și pentru echilibrul spiritual al pruncilor, să le arătăm dela început adevărul, că Moș Nicolae și Moș Crăciun sunt tata și mama, care-și dăruiesc copiii pentru că au fost buni, cu prilejul Sf. Sărbători ale sf. Nicolae și ale Crăciunului, decât să înscenăm cu atâtea riscuri acea farsă a Moșneagului cu barba de călți, care de-atâtea ori am văzut că înspăimântă copilașii. Sau dacă elevii dimpotrivă pricep cum stă cazul și totuși se fac a crede, dev'n niște complici nedeclarați ai farsei părintești, inaugurându-și astfel educația disimulării, a fariseismului. Se va spune că-i păcat să răpești prea de timpuriu copilului această bucurie. Am experimentat eu însumi o mai mare bucurie și încântare la copiii mei în fața darurilor de Crăciun, și fără nelipsitul Moș.

Sunt convins, deasemenea, că și Bisericii creștine îi servește mai mult informația răspicată dată elevilor, că datina darurilor de Sf. Nicolae își are temelul istoric în caritatea discretă a Sf. Nicolae din Mira Lichiei, cel ce aruncase într'adevăr daruri unor săraci prin geam. Și că mândrele cadouri de Crăciun își au originea în darurile celor trei Magi la ieslea sfântă din Vifleiem. În orice caz lămurirea clară, fără ascunzișuri, oricât de sobră ar fi, servește adevărurilor veșnice ale Religiei creștine, mai mult decât elementul legendar, oricât de măreț ar fi. Pentruca promovând adevărul, potențază încrederea copilului în adevăr. Adevărul mântuitor creștin.

Am scris acestea din dragostea de adevăr și pentru cultivarea unei cât mai mari încrederi a copiilor în Religia noastră. Nu regret că am spus mereu elevilor că nu-i Moș Crăciun. Poporul nostru la

sate serbează Ajunul Crăciunului cu colinde și cântări bisericești și datini evocatoare ale Nașterii Domnului, și nu cu Moș-Crăciunul orășenesc importat din Apus.

Primii creștini n'au pregetat să dărâme și să sfarme genialele capodopere ale clasicismului greco-roman: idolii. Și aceasta nu din lipsă de simț artistic. Ci pentrucă idolii stăteau în calea adevărului. Iar adevărul, atunci ca și acum, merită jertfe!

Presbiterul B.

Ochi împăienjeniți

Un fățarnic zice către altul: „Lasă-mă să scot paiul din ochiul tău”, tot așa după cum ar sfătuî un hoț mai mare pe altul mai mic: „Mă, lasă-te de furt și te fă om de treabă!”

„De ce vezi paiul...?” De ce te uiți așa de omenește omule? De ce te iai după exterior? De ce te lași sedus de gesturi și vorbe care nu angajează la nimic? De ce, când Scriptura ironizează felul tău de a vedea și a te uita? „...Omul se uită la ceea ce izbește ochiul...” (I Sam. 16, 7).

Scriitorul Victor Eftimiu ne redă următoarele două icoane de superficială privire omenească: La o recepție fastuoasă în faubourgul Saint Germain a fost invitat și ducele X., un nobil scăpătat care dădea un lustru special reuniunilor mondene.

Când petrecerea era în toi, amfitrioana dete alarma: îi dispăruse superbul și celebrul colier de diamante. S'au închis toate ușile, invitații au trebuit să se lase cercetați de polițiști.

Când a venit rândul ducelui X, mărețul bătrân ridică fruntea cu demnitate.

— Interzic să fiu căutat! Nu permit nimănui să mă atingă.

Agenții siguranței insistau, ducele se împotriva, ridicând glasul.

Toată lumea se adunase în jurul grupului, așteptând cu mare curiozitate rezolvarea conflictului. În acelaș moment un strigăt de satisfacție răsună în partea cealaltă a salonului: marchiza gazdă își găsise colierul. Toată lumea admira acum gestul aristocratului francez care nu permise să fie suspectat. Un nimb nou aureolă fruntea ilustrului descendent al uneia dintre cele mai vechi familii ale Franței. De fapt, ducele X, nu se împotrivise polițiștilor dintr'un motiv sublim: Ducele, foarte sărac, luase de pe la bufet un sandvici, pentru dejunul de a doua zi și i-ar fi fost penibil să i-l găsească, în văzul tuturor, cei ce i-ar fi scotocit buzunarele.

Un alt gest sublim:

În portul Marsiliei, un băiețel cade în mare. Din mijlocul curioșilor adunați pe țărm, sare în apă Marius celebrul farsor meridional și salvează copilul. Aplauze de admirație, felicitări. Când se potoli entuziasmul, Marius șopti unui intim:

— Toate bune, numai aș vrea să știu: cine a fost pezevenghiul care mi-a făcut vânt în mare. Să vezi ce-am să-i fac!..

Cum se 'nșeală ochiul! Câtă ceață, cât nisip, pleve și hârtie, în doi ochi numai cât măргеlele de mari.

Tocmai cum scrie la Pilde: „Cel care vorbește întâi în pricina lui, pare că are dreptate, dar vine celalalt și-l ia la cercetare“ (18, 17).

Cădeți paielor, bărnelor și solzilor de pe ochii inimii și ai minții, și ne lăsați, ca odinioară pe Saul cel întors, să fim vase alese, limpezite și curate.

Pr. GH. PERVA

Ochi pentru ochi...

Raportul între Vechiul Testament și Noul Testament, a format multă vreme subiectul unor vii și interminabile discuții. Unii au mers până acolo, încât au socotit de bine că ar trebui chiar scos cu desăvârșire din învățământ studiul V. T.

Prin 1939 un profesor al nostru de Engleză, a scos și o broșură în acest sens intitulată pompos: Pentru însuși binele religiunii, afară cu V. T.

Astăzi, șirul acestor dispute e aproape închis și nu mai e nici o îndoială că în scara mântuirii ce urcă la Tatăl cel Ceresc, V. T. formează una din cele mai solide trepte. Dintre cele șase antiteze însă, din predica de pe munte în care Mântuitorul pune față în față cele două legi, cea mai susceptibilă de interpretări contradictorii în defavoarea V. T. pare a fi aceea în care Mântuitorul se referă la legea talionului.

„Ați auzit că s'a zis“ — zice Mântuitorul — „ochi pentru ochi și dinte pentru dinte. Eu însă vă zic: nu vă împotriviți celui rău; ci celui ce te lovește peste obrazul drept, întoarce-i și pe celălalt.“ (Matei 5, 38—39).

Să ne oprim dar puțin asupra acestui text și să vedem dacă din interpretarea lui putem ajunge până la complectă abrogare a acestei legi, sau din contră, va trebui să-i recunoaștem contribuția în evoluția justiției până la desăvârșirea ei prin sublimitatea moralei creștine.

Legea talionului așa cum ne apare în V. T. între celelalte legi ale dreptului penal iudaic, precreștin, e cea mai importantă lege din punct de vedere juridic.

Prin formularea acestei legi se îngrețește forța pumnului ambelor părți — reclamant și inculpat — și ori cât ar părea de dură, această lege a pedepsei răului cu răul, poartă în sine germenul întregului drept penal de pretutindeni.

În răzbunarea naturală predomina forța celui mai tare, care de multe ori întrecea răul comis. Legea talionului respinge acest drept și, potrivit simțului de echitate — legiferează pedeapsa în măsură egală cu crima.

Legiuitorul, prin această lege, îngrețește preventiv prin poruncă categorică acțiunea răufăcătoare a infractorului și numai după aceasta, indică limita externă a pretențiunii celui lezat.

Legea talionului, am înclina a crede, că e mai repede un principiu din sfera dreptului natural la baza căruia stă echitatea, decât o lege din domeniul dreptului pozitiv în care n'ar fi exclus să ne întâlnim și cu norme contrare echității, pentru care nu e de mirare că la unele popoare vechi omorârea părinților la o anumită vârstă era lege, nerespectarea ei atrăgând și sancțiunea respectivă.

Dar chiar așa cum a fost formulată de Moisi, această lege nu legifera victimei revendicarea ochiului pentru ochi. El a dat această lege nu ca drept al victimei, ci ca datorie a inculpatului, adresându-o deci, în formă de prevențiune direct vinovatului.

Aceasta se poate vedea și dintr'un citat a lui Moisi, care citat e în absolută consonanță cu morala creștină: „Să nu fii răzbunător și nu pismuești pe fiii poporului tău, ci să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși.“ (Lev. XIX, 18).

Desuetudinea talionului se datorește în cea mai mare parte interpretării sale textuale, în care dușmanii V. T. văd numai faptele exterioare și nu valoarea sa intrinsecă.

Interpretarea textuală în sensul răstălmăcirii greșite a cărturarilor și fariseilor, ar da naștere în adevăr și la un act psihologic care ar pleda contra acestei legi, prin faptul că cel ce-și așteaptă pedeapsa ce i-a fost fixată, datorită însăși acestei așteptări, și-ar mări-o singur.

E știut de altfel, că o nenorocire neașteptată e mai suportabilă ca una ce o aștepti, adevăr imortalizat și de Victor Hugo în celebra sa nuvelă: „Le dernier jour d'un condamné“.

Văzută din acest punct de vedere, în adevăr legea talionului ar putea fi socotită ca o lege barbară.

Dar greșala de care suferim aproape toți în aprecierea trecutului, e că atunci când valorificăm normele de viață ale celor vechi, nu renunțăm la principiile noastre ca să trăim în trecut prin imaginație, ci silim trecutul să vină la noi cu normele sale, ca să le valorificăm prin prisma contemporaneității și nu le putem înțelege, fiind la distanțe milenare de noile noastre mijloace apercptive și de verificare.

Aceiaș greșală comit și acei, care valorifică prin prisma juridicului de azi legea talionului, care de fapt a rămas până în zilele noastre ca bază fundamentală a întregului drept penal.

Cu ce e mai crud de altfel talionul decât executarea prin guilotinare, împușcare sau spânzurătoare? Pedeapsa cu moartea aplicată omorătorului, nu e altceva decât legea talionului.

Deosebirea e, că măsura presiunii nu mai isvo-

răște din interesul personal, ci revine interesului social.

În predica pepe munte, Mântuitorul n'a abolit legea talionului în ceea ce avea ea ideal și permanent ca valoare, ci a purificat-o numai de vremelnicul adaos, al cărturarilor și fariseilor promovând numai principiul, care rămâne valabil peste toate timpurile.

Ceia ce ne mai îndreptățește a crede că legea talionului n'a fost abolită de Iisus în fond ci numai în formă, este faptul, că o găsim chiar și în Noul Testament.

Ce sunt altceva decât vechiul talion purificat și idealizat, accesibil eternului omenesc, următoarele citate: „Nu judecați ca să nu fiți judecați. Căci cu judecata cu care judecați, veți fi judecați, și cu măsura cu care măsurați vi-se va măsura.” (Mat. VII-1-2). „Cei ce scot sabia de sabie vor peri” (Mat. 26, 52). „Dați și vi-se va da vouă”. (Luca 6, 38).

E drept, că legea nouă a Mântuitorului cere non-violența, deoarece în mod fatal violența provoacă violență. El recomandă însă suferința, deoarece prin înarmarea cu voința pozitivă, se dezarmează voința negativă a vrăjmașului.

Cine s'a oprit însă la litera legii: „Întoarce și celălalt obraz” — s'a amăgit împreună cu Nitsche care face din morală creștină o „morală a sclavilor”. Mântuitorul, când a fost lovit a zis: *Pentru ce mă bati?* (Ioan 18, 23) și prin cuvânt a îndepărtat pe răufăcător ca să-și mai repete păcatul. Deci n'a întors și celălalt obraz, cum ar pretinde sclavii literii, ci s'a opus răului.

Sf. Evanghelist Ioan istorisește că atunci când iudeii au pus mâna pe pietre ca să-L omoare, Iisus le-a grăit: *V'am arătat atâtea lucruri bune dela Tatăl meu. Pentru care dintre ele aruncați cu pietre în mine?* (Ioan 10, 32). Văzându-se dezarmați, au capitulat.

Dar chiar și pe bici a pus mâna Mântuitorul, când iudeii nu-i mai simțeau cuvântul și a evacuat templul de zarafii ce-l necinsteau.

Așa dar, Cel ce a venit să plinească legea, se ține de cuvânt și nu separă cele două așezăminte, ci le interpătrunde în forma unui tot unic.

Legea morală creștină adusă de El, departe de a fi o morală de sclavi, e legea desăvârșirii morale în a cărei sferă își vor găsi izvor toate principiile de drept ce-și au la bază echitatea.

Principiul talionic, cernut prin această lege a moralei creștine, desbrăcat de conținutul său formal, sintetizat în forma echității va supraviețui veșnic prin fondul său, conform căruia pedeapsa se aplică în măsura călcării legii.

Cele două testamente nu sunt răzlețe și nu accidentală e codificarea lor într'un tot, cum au crezut unii, ci necesară, între ele existând o diferență numai de grad și nici decum de conținut.

Și însăși legea talionului, prin care s'a încercat multă vreme a se sdruncina armonia dintre cele două Așezăminte, nu-și va înceta valabilitatea ca principiu, decât atunci când desăvârșirea morală nu va mai fi un scop final, ci un mijloc legal de a ajunge asemenea Tatălui.

Pr. Iuliu Ciroș.

Stropi din cascada vieții...

Creștinismul este arta de a exista, de a-ți ține existența în funcție de Dumnezeu. A creat-o Dumnezeu pentru om, fiindcă omul nu știa să existe în felul acesta.

*

Creștinismul este conștiința de păcat și de grație. În el sunt funcțiile de înomenire a lui Dumnezeu și de îndumnezeire a omului.

*

Arta este lucru pe viu; — o încorporare a lucrurilor la viață.

*

Domeniul estetic este domeniul generalului exterior; domeniul religios este domeniul generalului interior.

*

Despre moarte nu se poate gândi decât cu inima.

*

Dacă crezi, nu greșești când gândești, dacă gândești, nu greșești când crezi.

*

Oare cu cât s'ar micșora existența noastră dacă am pierde sentimentul de existență?

*

Când a început să-ți placă liniștea atunci soarta ta te-a hotărât pentru singurătate.

*

Adevărat eveniment e numai acela care se naște dintr'o jertfă.

*

Numai nefericiții așteaptă norocul.

*

Viața se învață numai în singurătate și se înțelege numai în suferință.

*

Suferința este un elan de rezistență.

*

Bunătatea e suprema virtute: e făcută din toate celelalte.

*

Când suferi, când simți cu adevărat durerea, nu poți urî suferința, fiindcă nu poți urî ceea ce simțești cu adevărat.

*

Muzica și iubirea au ca limită numai moartea.

*

Muzica este varianta ritmată a iubirii. Insași viața, pentru a fi muzică, cere numai ritm.

Sinceritatea este forma exterioară a adevărului.

Idealul e necesar în viață, nu pentru ca să ne înălțăm până la el, ci ca să ne înălțăm deasupra lui.

Suferința dă naștere lacrimilor, iar lacrimile prelungesc în noi muzica.

Suferința este starea dintre renunțare și aspirațiune. Ea este un grad al inimii, corespunzător înțelepciunii, care este un grad al minții.

După suferință și înțelepciune, numai fericirea mai poate fi așteptată.

Iubirea și suferința sunt înțelepciunea inimii; înțelepciunea este iubirea și fericirea minții.

Numai unde există conștiință, există voință; și numai unde există voință există libertate. Libertatea este dreptul vieții și datoria sufletului.

Rațiunea este un raport de echilibru al spiritului față de lume; credința este un raport de echilibru al spiritului față de transcendență.

A face din viață un ideal, nu un interes, o realitate, nu o fantasma gorie, — iată ce ne învață creștinismul.

Dumnezeu s'a descoperit omenirii întregi. Mai avem să ne descoperim și noi, fiecare, — tuturor. Modul de descoperire este dragostea, fiindcă tot ea este și modul de cunoaștere.

Dumnezeu ne cere iubirea pentru sine, ca să putem avea milă pentru oameni.

Dacă nu suntem făptuitorii binelui, nu putem trăi binele.

Există bunătate fără fericire, dar fericire fără bunătate nu există.

Viața este raportul dintre cauza și scopul realității; lumea este raportul dintre cauza și scopul existenței.

Dumnezeu nu ne răsplătește după destinul pe care ni l-a dat, ci după soarta pe care ne-am creat-o.

Să nu fie timpul un raport dintre energie și materie, iar spațiul, un raport dintre energie și formă?

Suferința n'o înțelegi din suferință, ci din iubire; iubirea n'o înțelegi din iubire, ci din suferință. Pe fiecare o simți din ea însăși, dar nu o înțelegi decât din cealaltă. Pe fiecare o simți atunci când ești în ea, dar o înțelegi numai după aceea.

Creațiunea este o lucrare, care arată o stare nouă.

Totul trebuie cântărit în viață, cu inima.

Fericirea este o identificare de trăiri în libertate; — libertatea este o capacitate de a trăi în grație.

Prin moarte încetăm să existăm, ori începem să existăm și mai mult? Moartea este omni-nus existență, sau o plus existență?

Prin suferință simțim existența lumii în timpul vieții; prin iubire simțim realitatea vieții în spațiul lumii.

Să nu simțim și prin suferință și prin iubire, aceeași realitate?

Arta este o capacitate spirituală, pusă în condițiuni fizice.

Lipsa nu se acopere decât prin renunțare.

Gh. Moșiu

Material pentru predici

La 30 Ianuarie, ziua Sf. Trei Ierarhi

Tot creștinul și încă mai mult predicatorul, trebuie să fie osârdnic spre sfătuirea celor rătăciți.

Când păcătoșii și după sfătuirile noastre rămân întru păcatele lor, noi nu trebuie să încetăm de a le împărtăși sfatul nostru. Fântânile curg chiar când nimeni nu scoate apă dintr'ânsele și pârăele curg chiar și când nimeni nu însetează. Așa și predicatorul trebuie să-și facă datoria sa din toate puterile, chiar dacă nimeni nu l'ar băga în seamă. Dumnezeu a dat lege, ca noi ce suntem, puși spre a predica cuvântul cel ceresc, să nu tăcem niciodată, ori ne-ascultă cineva, ori nu. Când Ieremia amenința pe Iudei și le predica nenorocirea ce avea să vie el era

batjocorit de ascultătorii săi. El se hotărâse a se lăsa de dregătoria sa cea profetică, căci îl cuprinsese slăbiciunea omenească și nu voia să mai sufere batjocura. Dar îndată ce își făcuse acest plan, puterea duhului s'a aprins în sufletul lui cu un foc, care a învăpăiat tot lăuntruul său și atât de tare îl mistuia, încât n'a mai putut suferi acest pârjol (Ier. 20, 7—9). Deci, dacă acel profet, care în toate zilele a fost răs, batjocorit și ocărit, a trebuit să sufere așa pedeapsă atunci când s'a hotărît să tacă, de ce iertare ne vom învrednici noi, — căci suntem scutiți de a suferi așa de mult, — când ne înpușinăm cu duhul, pentru ușurătatea minții oare căroră dintre ascultători și voim să încetăm de a-i învăța, atunci când încă mulți alții ne ascultă?

Eu știu că unii vor zice în batjocură: deci tu i-ai întors pe toți cu predica ta? Ce zici, omule? Am făgăduit noi oare, că într'o zi să-i dobândim pe toți? Dacă noi am mișcat numai zece, ori numai cinci, ba încă chiar numai pe unul, nu este oare aceasta îndeajuns, spre a ne da un curaj mai bun? Dar eu voiu zice încă mai mult. Presupuneți, că noi prin cuvântarea noastră nu am dobândit pe nimeni, cuvântarea noastră și atunci totuși n'ar rămânea nefolositoare. Căci atunci când ascultătorii noștri iarăși vor fi păcătuit, o vor fi făcut aceasta mai rușinați decât înainte, căci își vor fi adus aminte, d. p. în timpul unei beții, de muștrarea noastră și de dojenile noastre. Iar aceasta este începutul îndreptării și al întoarcerii celei desăvârșită, când cineva se rușinează de păcatul săvârșit și sigur osândește cele făcute.

Afară de aceasta urmează pentru noi și un alt câștig, care nu este mai mic. Și anume: noi am făcut mai buni pe cei ce ne-au ascultat. Așa dar, deși n'am vindecat pe cei bolnavi, totuși am făcut mai tari pe cei sănătoși. Cuvântul meu, negreșit, pe mulți nu i-a întors dela păcat, totuși el a întărit pe cei înbunătățiți.

Eu voiesc a cumpăni încă și un al treilea punct. Eu astăzi n'am mișcat, dar poate voiu mișca mâine, poate poimâne, sau mai târziu chiar. Cine nu ascultă sau ne respinge azi, poate ne va asculta și primi mâine; cine nu ne bagă în seamă astăzi și mâine, poate după mai multe zile va dăruia ascultare cuvântării noastre. — Dacă noi pentru neisbutila întreprinderilor noastre îndată am înceta și ne-am lăsa de lucru, atunci s'ar prăpădi toată viața noastră, și cea trupească și cea duhovnicească. Dacă d. p. lucrătorul de pământ pentru o vreme rea întâmplată odată, de două sau de mai multe ori, ar părăsi lucrarea pământului, atunci noi toți încurând ar trebui să pierim de foame. Dacă la toate meșteșugurile și meseriile ar lua cineva aceeași hotărâre, ar trebui ca totul să piară, și pământul s'ar face o pustietate. Fiindcă toți oamenii pricep aceasta, de-

aceea ei totdeauna cu bărbăție se apucă iarăși din nou de îndeletnicirile lor deși adeseori s'au amăgit în tendințele lor.

A-i îndemna pe ascultători este datoria noastră, a urma este datoria lor. Cu toate acestea predicatorul nu poate singur să isprăvească toate. El nu poate să fie la toți în toate zilele, spre a-i sfătui. Însă dacă voi veți voi să împărțiți între voi lucrarea întoarcerii, dacă fiecare va voi să ia asupra sa îngrijirea pentru unul din frații săi, atunci curând zidirea bisericii va spori mai bine. Fără obosire pân-dește Satana mântuirea oamenilor și noi nu trebuie să fim nepăsători de mântuirea oamenilor celor asemenea nouă, pe când Satana deapurarea gândește la pierderea lor. Satana nu se îngrozește de lupta împotriva oamenilor, deși Dumnezeu îl oprește dela aceasta, iar tu oare te vei feri cu lenevire, măcar că Dumnezeu însuși te îndeamnă și cere ca iarăși să dobândești pe cei căzuți? Cine ne va ierta oare, că pe când Satana arată o astfel de râvnă pentru pierderea oamenilor, noi să nu arătăm nici cea mai mică parte din asemenea râvnă pentru mântuirea fraților noștri? Pentru aceasta, când tu vezi pe un frate învățat și neplecat care nu voește să te asculte, atunci zi întru sine-ți: oare nu-l voi dobândi cu timpul? Nu vezi tu oare, cum un părinte chiar când este desnădăduit despre însănătoșirea fiului său, stă totuși plângând și suspinând lângă patul lui, îl sărută cu dragoste și întrebuițează toate mijloacele de vindecare, până la suflarea cea mai de pe urmă? Tot așa trebuie să faci și tu cu fratele tău. Acela cu lacrimile sale nu poate să alunge boala, nici să respingă moartea, ci se apropie; tu însă pe un suflet bolnav de moarte poți adeseori a-l mântui și a-l scula prin lacrimile și suspinurile tale, dacă tu ești neobosit și nu te depărtezi de dânsul.

Tocmai așa face și Dumnezeu cu noi; deși noi suntem nebăgători de seamă, el totuși în toate zilele vorbește către noi prin profeți și Apostoli și nu încetează a îndemna pe cei neînduplecați și neluători aminte. Gândiți în sfârșit, că ace ce nu încetează cu sfătuirea, deși ar face în deșert, va secera o răsplătire încă mai mare, decât acela ce prevede că cuvintele sale vor fi ascultate; căci acela, care deapurarea îndeamnă, fără să fie ascultat, și totuși nu obosește, dă dovadă de dragostea cea mai călduroasă și mai adevărată“.

(Sf. Ioan Gură de Aur)

Cetiți și răspândiți

“BISERICA ȘI ȘCOALA“

adaus pentru popor.

Cărți și Reviste

„MAREA CUVÂNTARE CATEHETICĂ“

opera sfântului Grigorie, episcopul Niseei a apărut în traducerea preotului Dumitru Cristescu și dlui prof. univ. V. Barbu, umplând un însemnat gol în domeniul teologiei dogmatice catehetice, fiind un tratat sistematic și fundamental, ce nu poate lipsi din biblioteca unui preot, conștiu de misiunea sa.

În această lucrare a „Stâlpului Ortodoxiei“ sunt dezbătute cele mai de seamă probleme filozofice și teologice, înfrățind limpede și nemijlocit adevărurile ortodoxiei.

Costul unui exemplar este de 100 lei și se poate comanda pe adresa Preotului Dumitru Cristescu București str. Sf. Vineri 23.

Arad la 13 Ianuarie 1947.

Ic. Stavr. *Calus Turicu*
consilier referent eparhial.

SFÂNTUL GRIGORIE DE NISSA: VIAȚA FERICITEI MACRINA *Traducere din grecește din prof. Teodor Bodogae.* Biblioteca populară „*Veniți la Hristos*“ Nr. 24, Sibiu, 1947. pp. 67.

Din nesecatele și neprețuitele comori ale gândirii patristice, Părintele T. Bodogae, profesor la Facultatea de teologie „Andreiană“ dăruiește publicului românesc un mărgăritar prețios: o nouă traducere a *Vieții fericitei Macrina*. Zicem o nouă traducere pentru că *Bibliografa* Păr. D. Fecioru, vorbește și despre o altă traducere, astăzi aproape inaccesibilă.

Părintele T. B. a făcut bine că a dat la lumină această lucrare, de care se simte mare nevoie în lucrarea misionară a Bisericii, ca material de colportaj. Chipul fericitei Macrina, sora și îndrumătoarea spirituală a atâtor sfinți celebri în Biserica noastră (Sf. Vasile cel Mare, Grigorie de Nissa — care i-a și scris viața, sf. Petru al Sevastiei), — este chipul femeii creștine ideale, „dacă peste tot ea poate fi numită femeie. Pentru că nu știu dacă se cade să o numesc după firea ei de femeie pe aceea, care s'a ridicat mai pe sus de legile firii“ — sunt cuvintele sfântului autor despre fericita sa soră.

Nu este în intenția noastră a-i face aci rezumatul. Cele 67, de pagini, se citesc — cum se spune — pe nerăsuflăte. Ele constituiesc o lectură plăcută și reconfortantă. Iată de ce o recomandăm călduros tuturor binecredincioșilor iubitori de carte bună.

Așteptăm traducerea frumosului „Dialog despre suflet și înviere“ operă a Sf. Grigorie de Nissa, ieșind din convorbirile sfântului cu sora sa pe patul de moarte, traducere făgăduită de păr. autor în nota dela pag. 36.

Pr. Gheorghe Lițiu

BISERICA ȘI PROBLEMELE VREMII. *Conferințele publice ale Facultății de Teologie „Andreiane“ pe anul universitar 1946-47.* Sibiu 1947, Editura „Dacia Traiană“, S. A.

Sibiul ortodox își continuă și confirmă tradiția glorioasă de vechi focar de cultură. Admirăm progresele mănunchiului de intelectuali grupați în jurul I. P. Sf. Mitropolit Dr. Nicolae Bălan, din a cărui purtare de grijă răsar atâtea opere de mare preț.

Rodul celor mai noi osteneli ale profesorilor Facultății de Teologie „Andreiane“ este cartea cu titlul general de mai sus, cuprinzând conferințele publice din anul universitar trecut. Fiecare profesor în specialitatea sa, din diferite puncte de vedere, privește și demonstrează marele adevăr că Biserica este prezentă în nevoile vremii, și-și dă partea ei de contribuție la lecuirea rănilor războiului.

Deși unele din aceste conferințe au mai fost menționate în coloanele revistei noastre, după cum au apărut în broșuri singuratice, revenim cu înșirarea cuprinsului întreg al acestui volum.

I. Prof. Prot. Dr. Nicolae Neaga, rectorul Facultății: *Profețul Ieremia în fața vieții*. pp. 1—10.

II. Prof. Preot Dr. Nicolae Terchilă: *Filosofia antică pedagog spre Hristos*, pp. 11 — 24.

III. Prof. Prot. Dr. Ștefan Lupșa: *Inceputul arhipăstoriei ardeleni a lui Dionisie Novacovici*, pp. 25 — 44.

IV. Prof. Preot Grigorie T. Marcu: *Un muncitor manual: Sf. Apostol Pavel*. pp. 47 — 67.

V. Prof. Diacon Dr. Emilian Vasilescu: *Valoarea omului* pp. 71 — 87.

VI. Prof. Preot Dr. Teodor Bodogae: *Prezența Bisericii în nevoile vremii* 91 — 107.

VII. Prof. Diacon Dr. Nicolae Mladin: *Familia creștină* pp. 111 — 128.

VIII. Conf. Preot Gheorghe Șoima: *Muzica element de înfrățire a popoarelor*. (In text: înfrățirea popoarelor prin muzică) pp. 131 — 143

IX. Conf. Preot Dr. Corneliu Sârbu: *Misiunea actuală a femeii*, pp. 147 — 159.

X. Conf. Preot Dumitru Călugăr: *Probleme de educație* pp. 165 — 175.

XI. Duhovnic Preot Nicodim Belea: *Psihologia spovedaniei*, pp. 179 — 198.

XII. Prof. Preot Dr. Spiridon Căndea: *Apostolatul tinereții*, pp. 201 — 212.

XIII. Prof. Preot Dr. Liviu Stan: *Tradiție și progres* pp. 215 — 226

XIV. Prof. Diacon Dr. Nicolae Mladin: *Creștinismul și forțele sociale*, pp. 229 — 246.

Simpla înșiruire a cuprinsului acestei cărți dă o idee despre valoarea ei. Spațiul restrâns al revistei nu ne îngăduie să insistăm asupra cuprinsului fiecărei conferințe în parte. Cititorul interesat de aspectele multilaterale ale problemei puse într'ânsele va găsi suntem siguri, lucruri noi și interesante.

Pr. Gh L.

„LUMINA CREȘTINĂ“, organ al U. P. D. R-ului apare din nou, la 1 și 15 ale fiecărei luni. Redacția și administrația: București, str. General Berthelot Nr. 28. Abonamente: pentru instituții Lei 500; pentru particulari Lei 250; un număr Lei 20. Cuprinde articole variate cu conținut bogat și de actualitate, semnate de teologi renumiți și de încecați mănuiitori ai condeiului. O recomandăm tuturor cititorilor noștri.

Informațiuni

● **Santitatea Sa Alexei**, Patriarh al Moscovei și a toată Rusia a anunțat, că proiectata *consfătuire panortodoxă* s'a amânat pe vara ce urmează. Cu această ocazie a invitat Patriarhia română să-și desemneze delegații la acea consfătuire, urmând ca aceștia să fie trimiși încă în iarna aceasta la Moscova, spre a participa la lucrările pregătitoare ale exponenților Bisericii ruse, în vederea consfătuirii amintite. Au fost designați de Sf. Sinod în acest scop P. S. Episcop *Dr. Nicolae Popoviciu* al Oradiei, *Pr. P. Vintilescu* decanul Facultății de Teologie din București și *Pr. M. Madan* ca interpret.

● **Academia Teologică „Andreiană“** din Sibiu organizează o serie de conferințe, în ciclul: *Biserica în slujba poporului*. Conferințele vor fi ținute Dumineca, după sf. liturghie, în sala Academiei începând cu Dumineca din 18 Ianuarie a. c. Conferințarii și subiectele sunt după cum urmează: *Prof. Dr. N. Neaga*, rector: Atitudinea Mitropolitului Șaguna față de T. V.; *Pr. Dr. N. Terchilă*: Gândirea lui Șaguna; *Pr. Dr. Gr. T. Marcu*: Biblia lui Șaguna în cultura poporului transilvan; *Diac. Dr. Emilan Vasilescu*: Șaguna văzut de peste munți; *Pr. Dr. T. Bodogae*: Biserica ardeleană, alături de popor în revoluția din 1848; *Diac. Dr. N. Mladin*: Personalitatea morală a Mitropolitului Șaguna; *Pr. Dr. L. Stan*: Caracterul democratic al Statutului organic șagunian; *Prof. Dr. Spiridon Cârdea*: Preoți transilvăneni luptători pentru drepturile și libertățile poporului; *Pr. Gh. Șoima*: Artele populare în epoca șaguniană, *Prot. Dr. Șt. Lupșa*: Educația lui Șaguna; *Pr. Dr. C. Sârbu*: Șaguna și cultura poporului; *Pr. D. Călugăr*: Școala lui Șaguna — școală a poporului; *Pr. N. Belea*: Șaguna duhovnic. — Conferințarii sunt profesorii Academiei „Andreiane“, iar subiectele sunt legate de numele marelui Șaguna, dela a cărui instalare în tronul vlădicesc din Sibiu se împlinesc o sută de ani.

● **Dela secția sindicală a clerului din Arad**, Onor. membri ai secției sindicale a clerului din Arad sunt rugați a aduce urgent la secretariatul sindica-

tului carnetele de membru în sindicat, iar cei care nu sunt încă înscrisi, să se înscrie în cooperativa: „Solidaritatea“. Secretariatul.

● **Numiri de preoți**. Consiliul Eparhial, secția adm.-bisericească, în ședința sa din 20 Ianuarie a. c. a numit pe *Dl Petru Selejan* ca administrator parohial la parohia *Mădrijești* protopopiatul Gurahonț și a confirmat alegerea *Părintelui Mircea Munteanu* din Camna, la parohia vacantă din *Șepreus*, protopopiatul Cermei.

● **Redacționale**. Onor. colaboratori ai revistei sunt rugați a-și scrie articolele cât mai legibil și pe o singură față a hârtiei. Corespondența va fi adresată pe numele redactorului, la Academia de Teologie, sau la „Diecezana“ str. Eminescu 18, cu mențiunea: „pentru Biserica și Școala“.

În chestiuni de administrație a revistei, a se adresa „Diecezanei“.

Consiliul Eparhial ort. român din Arad.

Nr. 232/1948.

Comunicat

În conformitate cu decizia Nr. 20. a Comisiunii Ministeriale pentru redresarea economică și stabilizarea monetară, publicată în M. O. din 12 August 1947, disponibilitățile proprii ale parohiilor, declarate până la 12 August 1947, încadrându-se în art. 9. și în consecință vor putea fi preschimbate, în lei stabiliți, în proporție de 1 la 20.000 lei,

invităm toate Oficiile parohiale și protopopești, cari au a) sume depuse în cont blocat și b) depuneri în libele de depuneri, să ceară imediat, prin instituțiile unde au aceste depuneri, dela Banca Națională a județului respectiv *deblocarea sumelor*. (În cerere se va arăta și numărul și dd. chitanței de depuneri, respective a libelului de depunere).

Sumele primite din donațiuni după data de 12 August 1947 nu se preschimbă. Atragem atențiunea Oficiilor parohiale și protopopești pentru *ținerea în regulă* a jurnalului de cassă, încheiat la 12. VIII. 1947 și a actelor justificative, fiindcă Banca Națională și-a rezervat dreptul să facă înainte și după *deblocarea sumelor* verificarea scriptelor parohiilor.

Arad, la 22 Ianuarie 1948.

† ANDREI
Episcop.

T. S. Seculin
cons. ref. eparhial.